

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nerancate nu
se primesc. Manuscris
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNE în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duker Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Hainrich Schallak. Rudolf Boss.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelit.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
zi garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blioare. — Publicări mai dese
după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o
sezi 10 or. senu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 3)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franol., pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franol.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 80, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — În esemplar 5 or.
v. a. senu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 11.—Anul LXIII.

Brașov, Duminică 16 (28) Ianuarie.

1900.

Pacostea colonisărilor.

Tot așa și ér așa. Maghiarii nu știu ce se mai face, ce se mai născocescă pentru ca visul lor de maghiarizare să se împlinescă.

Acuma se gândesc éráși la întărirea rasei maghiare prin colonisări. S'au mai făcut încercări de felul acesta și s'au adus și mari jertte din banii publici ai statului, dér n'au reușit planurile de până acum. In loc să folosescă, colonisările au stricat mai mult scopurilor de maghiarizare. Dus'au Slovaci în Ungaria de Sud, ca să-i maghiarizeze, dér ei au rămas tot Slovaci; aședat'au familii țărănesci maghiare printre Români, dér ei in loc să maghiarizeze pe Români, s'au romanizat înși-și.

Așa au susținut cel puțin câți-va șovinisti cu gura mare din comisiunea, ce a întrunit'o ministrul de agricultură Daranyi dizele acestea, ca să se sfătuiescă, cum să continue de aci încolo mai cu succes acțiunea colonisărilor.

E vorba aici, cum am atins mai sus, de o așa dîsă colonizare interioră, adică să iai de colo, de unde poporațiunea e mai désă, și să colonizezi dincóce, unde poporațiunea e mai rară. Să iai Maghiari sérantoci, cari nu o pot duce decât de adî pe mâne, și să-i aședî printre Români și Șvabi, pentru ca drag' Dómne să ducă limba și cultura unгурescă prin acele ținuturi. Să iai apoi Slovaci, Români și Șvabi și să-i presari printre Maghiari, pe unde mai e loc pentru poporațiune și pământul e roditor, firesce tot cu gândul, ca acești coloniști nemaghiari să fiă cu timpul contopiți și maghiarizați.

Așa își închipuesc Maghiarii viitoră colonizare, ce vor să o facă in contra noastră cu mijloce din visteria statului, la care contribuim și noi.

Să fi audî numai, cum voincoșii șovinisti din sfatul ministrului

de agricultură făceau planuri peste planuri, propunerî peste propunerî cum s'ar pute mai bine ajunge scopul maghiarisării și a întării economice a poporațiunei maghiare prin colonisări. Să fi vădut, cum strigau și tipau, că sunt gróznic amenințați de Români și că deci trebuie să facă tot ce le stă in putință, ba să se folosescă chiar și de mészuri de forță, pentru-ca să înfrângă prin colonisări puterea elementului românesc, cel puțin in unele ținuturi.

S'a vorbit forțe mult și de Sécui in anchetă, ca și când tot viitorul Ardealului și al țării unгурesci ar atérna dela Sécui, cei mai puțin talentați din totă seminția maghiară. Mai mult a vorbit pentru ei gazetarul Bartha, care între altele a dîs, că pe acești Sécui, ca și pe Unguri, îi amenință cumplit vecinătatea Ardealului cu România.

Să nu ridă omul cu hohot când cetesce asemenea bazaconi prin raporturile foilor unгурesci! D'apoi ce ar face, Sécuii decă n'ar fi România in vecinătate? Ar peri de fóme cu toate ce se fac pentru ei și numai pentru ei din partea guvernului unгурesc. Sute de mii de lei intră pe fiă-care an din România in Sécuii dela Sécuii, cari trec acolo pentru a afla lucru. Ce ar face ei, decă n'ar avé România așa aprópe? Ar trebui să-și ia straița și bîta și să plece la America ca cei din Ungaria de nord. Va să dîcă vecinătatea cu România, cel puțin pentru Sécui, nu e de loc periculósă.

Insé nu e vorba aici de Români din vecinătate, ci de Români din Ardeal, Bănat și Téra unгурescă înși-și. Acesta ni-o spune apriat și fără de nici un încungiur și Francisc Kossuth, care dîce, că numai rassa română periclitéză serios statul ungar. Și el e îngrijat cum să se facă mai bine colonisările, pentru-ca prin ele să fiă lovit mai cu succes elementul românesc. Căci, vedeti, Românul ține cu multă iubire la limba sa și e prietinos, preve-

nitor, simpatic și de fire veselă, așa că devine periculos și Maghiarului, pe care-l face să vorbescă cu el in limba sa română. Așa in Ardeal limba de care se folosesc toți, Ungurii, Sașii și Români, in comerțul dintre ei, este cea românescă.

Așa-déră insușirile eminente ale Românilor, prin cari aceștia întrec in multe privințe pe Unguri și se știu apăra in contra povoiului de maghiarizare, ce-i amenință, voesce Francisc Kossuth să le zădărnicescă prin planurile lui de colonizare. Ceva mai caraghios, decât acesta, nici că s'a mai pomenit.

Mai bine ar face și mai folositor lucru pentru Maghiari și pentru stat ar fi, decă ar recunosce odată șovinistii, cu Bartha și cu Kossuth cu tot, că toate svircolirile lor sunt și vor rămân zadarnice, pe câtă vreme nu se mai pot ridica jur împrejur muri chinezesci și lumea înaintează cu pași gigantic. Va veni un timp, când lumea se va minuna, că a putut să existe fanatici așa de scrintiți la cap, ca aceia, din care se compune sfatul ministrilor unгурesci.

Cu cât mai mult vor fi dușmaniți din partea lor, cu atât mai mult Români se vor convinge, că puterea elementului lor e mare și de neînvinc.

Revista politică.

Săptemăna acesta a fost mai puțin șgomotósă înăuntru. In **parlamentul ungar** s'a făcut a treia cetire a proiectului de lege pentru contingentul recruților, pe care dieta l'a și primit. S'a discutat de asemenea deciziunea monarhului asupra *voetei*, cu care ocaziune opoziția a spus éráși vorbe grele guvernului dîcend, că s'a călcat legea și că s'a sevêrșit un adevêrat atentat in contra constituției maghiare. La desbaterea asupra proiectului cu privire la contingentul de recruți, opoziția a ridicat grave acuse in potriua ministrului de

honvedî și au îndreptat éráși atacuri pătimașe in contra armatei comune dîcend, că spiritul ce domnesce in armată este „nepatriotic“.

Alaltăeri a ținut ședință și *camera magnaților*. Și aici au fost discutate *proiectele militare*. Baronul *Pronay* într'un lung discurs arată nemulțumirile Ungurilor față cu spiritul, ce domnesce in armată. El s'a ocupat și cu cestiunea „*jelent*“-uirii și dîse, că de géba Maghiarii au adus legi pentru răspândirea limbei maghiare, căci étă că această limbă e desconsiderată și prigonită acasă la ei. Baronul *Pronay* ceru apoi să se facă pregătiri de a se forma încet pe încetul o armată maghiară independentă. Aici e honvedimea, dîse el, asta trebuie s'o înmulțim și desvoltăm, ér nu armata comună. — I-a răspuns ministrul de honvedî br. *Fejervary*, combătând rënd pe rënd toate argumentele și pretensiunile lui *Pronay*. In fine proiectul fú primit.

Sfatul cel mare, ce s'a ținut la Budapesta cu privire la **cestiunea colonisărilor**, s'a sfirșit. Resultatul: vorbă multă, ispravă puțină. In sfatul acesta mult s'a vorbit despre *Ardeal* și despre *Români* și s'au ridicat plângeri, că proprietățile maghiare mijlocii pier in *Ardeal* și trec in mâni străine. Unii din membrii marelui sfat au dîs, că nu așteptă rezultate mari din punct de vedere național maghiar dela politica de colonizare, alții însă au strigat, că da, și că trebuie cu orice preț ca statul să se pună pe muncă seriosă cu colonisările, ca mijlocul cel mai bun prin care s'ar pute împiedeca lățirea rasselor străine și in deosebi a „*Valahilor*“ in *Ardeal*. Va să dîcă și in cestiunea colonisării Ungurii sunt conduși de vechiul lor cântec despre „*recucerirea patriei*“. Vor dumnilor să facă din țările acestea o adevêrată Maghiariă, și de fuduli ce sunt nu-și vèd lungul nasului.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Convorbire.

De Leo Tolstoi.

În casa unui domn bogat se adunaseră óspeți și se cufundară in convorbiri serioșe.

Vorbiau despre cei de față și despre cei din depărtare, dér nu puteau să facă amintire nici despre unul, pe care viața să-l fi mulțumit; nici unul din ei nu putea dîce, că e fericit, că trăesce așa precum ar trebui să trăescă adevêratul creștin. Cu toții mărturisiră, că trăesc viață lumescă, că nu se îngrijesc decât de sine și familia lor, dér că nu se gândesc la de-aprópele, cu atât mai puțin la Dumneđeu.

— De ce trăim astfel? întrebă un tinér. De ce facem aceea, ce noi înși-ne dîcem, că nu e la loc? Nu ne putem noi óre schimba liber felul nostru de viață? Suntem convinși, că pompa, bogăția, dér mai

ales sumeția și separatismul față cu semenii noștri, ne nimicesce. Pentru ca să putem fi ómeni fruntași și bogăți, trebuie să renunțam la tot ce dá omului bucuria adevêratei vieți; ne adunăm grămadă prin orașe, ne satisfacem poftele fără mészură, ne pustiim întregitatea trupescă și totuși ne sinucidem cu uritul și apoi regretăm, că viața nu ne este așa, cum ar trebui să fiă. Dér de ce trăim astfel, de ce prăpădim viața și tot binele, pe care ni l'a dat Dumneđeu? Eu nu mai voi să trăesc așa, voi lăsa studiile, căci ele duc numai la acest mod ticălos de viață, despre care de-altmintelea cu toții ne plângem. În voi lăsa averile, voi merge la sat, ca să trăesc cu seracii și să lucrez împreună cu ei; o să invêț a trăi după munca mânilor mele și decă seracii au lipsă de invêțătura mea, voi împărți-o cu ei. Nu le voi da cărți și nu le voi ridica școli, ci voi trăi cu ei ca frate cu frate. Da, asta e hotărîrea mea firmă, — dîse și privi întrebă-

tor la tatăl-său, care era de față in societate.

— Dorința ta e bună, nu-i vorbă, răspuse tatăl tinêrului, însă e ușuratică și nerumegată. Pentru-că nu cunosci viața, tu cređi, că toate acestea vor merge așa de ușor? La părere multe sunt bune, însă ce-i, că realizarea binelui este grea, aprópe imposibilă. Adeseori nu poți să înaintezi nici chiar pe cărări bătute, cu cât e așa-dér mai greu a-ți croi însuși o cale! Așa ceva numai ómeni copti la minte pot face, ómeni, cari toate le au; căi noué in viață gândesci că-ți poți face, numai pentru-că tu nu cunosci viața? Noi, bêtrânii, suntem pe lumea acesta, ca să moderăm prisosul vostru de zel și prin esperiențele noastre să vè conducem pe voi; tréba vóstră, a tinerilor, este să ascultați, ca să trageți folose din pățaniile noastre. Pentru tine numai mai târziu se va începe timpul fapturilor de sine stătătoare. acum ai să crescî și să te desv. Mai înainte trebuie să te faci întreg,

spiritul têu trebuie să se formeze, să stai pe propriile-ți picioare, să-ți câștigî principii fundamentale și numai atunci, când te vei crede destul de tare, poți să începi o nouă viață. Acum trebuie să ascuți încă de aceea, cari îngrijesc de bunăstarea ta. Nu te prea pripi cu gândul de a începe o viață independentă și nouă.

Tinêrul tăcu și cei mai bêtrânii aprobară ceea-ce a dîs tatăl.

— Ai dreptate! dîse unul de vêrstă mijlociă și cășătorit, cătră tatăl tinêrului. — E sfântă vorba, că omul tinér și nepătit, vrënd să-și caute căi noué in viață, ușor póte să rêtăcescă, căci el n'are puterea judecătii, nu este destul de copt. Dér să ne unim cu toții in aceea, că viața nu ne este rënduită așa cum ar dori consciința noastră și că viața acesta nici nu ne face fericiti și nu ne mulțumesce. Nu se póte decî nega, că e îndreptătită dorința, de a părăsi felul acestei vieți. Eu

În **Austria** noul guvern *Koerber* își dă acum toate silințele de-a începe acțiunea de împăcare între *Cehii și Germanii*. Cu greu îi va succede însă guvernului a duce lucrurile la un bun sfârșit. *Cehii și Germanii* nu sunt de loc dispuși a-și face concesionul împrumutate și afară de acesta chiar și în singuraticile partide din parlament există neînțelegeri. Din Viena se vestesc, că neînțelegerile ce s'au ivit între liberalii germani și între Germanii antisemiți în chestiunea legii electorale, deșteptă îngrijiri în cercurile guvernului și serioase temeri, că solidaritatea Germanilor în chestiunea împăcaciunii cu *Cehii*, se va compromite, cu toate că antisemiții au hotărât să dea spriginul lor proiectului de convocare a unei conferențe de împăcare între *Cehii și Germanii* din **Boemia**.

La începutul săptămânii noul guvern *Koerber* și-a publicat într-o foie oficioasă programul său, din care dăm și adî partea primă. *Étă-o*:

Noul guvern, chemat din încrederea Majestății Sale, vede problema sa cea mai importantă politică în aplanarea prin lege a *certei naționale*, *ér misiunea* lui culturală și economică o vede în concentrarea tuturor puterilor pentru binele statului. Deja în sine luptele naționale sunt foarte regretabile; devin însă, prin lunga lor durată, și mai regretabile; ele au împins spiritele în brațele pasiunii politice unilaterale, au amorțit energia poporului, care pe multe terene trebuia să seversască o muncă pozitivă plină de ródé; au păgubit viața socială și au făcut să se neglige chiar interese, ce sunt comune tuturor popórelor. Cunoșcerea acestor grave stricăciuni au adus la convingere toate cercurile serioase, că e neapărat de lipsă de-a termina lupta națională, *séu cel puțin de-a o atenua* în mod însemnat și de-a feri instituțiunile noastre publice de nouă sguduir. Moderațiune în toate privințele și o iubire de jertfă pretinsă de condițiunile de existență ale statului, pot face cu puțință o învoială cinstită asupra punctelor de litigii naționale. Guvernul e de părere, că va contribui mult la lămurirea și descursoarea situațiunii, deocă chestiunile litigióse vor fi duse neamănât pe terenul propunerilor practice. Guvernul va invita deci deja în zilele cele mai apropiate partidele interesate, de-a alege *bărbați de încredere* pentru o conferență la Viena, la ale cărui sfătuirii guvernul va lua parte activă, prezentând un șir de propuneri concrete pentru aplanarea divergențelor existente.

La finea săptămânii trecute s'a făcut în **România** o remaniere ministerială, anume: D-l G. Gr. *Cantacuzino*, președintele consiliului de mi-

niștri și ministru de interne, va rămâne ministru *fără portofoliu*. păstrând președinția consiliului; d-l Gh. *Manu*, ministru de finanțe, a trecut la departamentul de interne; d-l *Take Ionescu*, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, a trecut la departamentul *finanțelor*; d-l Dr. C. I. *Istrati*, ministrul lucrărilor publice, a trecut la departamentul *cultelor și instrucțiunii publice*, și în fine d-l Ioan C. *Grădișteanu* a fost numit ministru al *lucrărilor publice*. — Ministrului G. Gr. *Cantacuzino* i-s'a dat un concediu dela 10 Ianuarie până la 1 Martie a. c., *ér d-l general Gh. Manu* a fost însărcinat cu interimatul președinției consiliului de miniștri.

O scire foarte importantă sosesc din **Germania**. La 25 Ianuarie n. consiliul federal a votat așa numitul proiect de lege pentru *sporirea flotei de război*. Cheltuelile împreunate cu această sporire fac în total 1861 milioane *mărci*. Din această colosală sumă 769 se vor lua ca împrumut, *ér restul se speră a-se acoperi* din mijlocele curente.

„*Deutsche Tages-Zeitung*“ din Berlin scriind despre *relațiunile anglo-germane*, cere ca Germania să-și reia libertatea de acțiune, denunțând convenția secretă, ce o lăgă de Anglia. Această convenția — *dice* diarul german — ne lăgă de mână și de picioare nu numai în Africa, ci ne imobilizează pretutindeni. Câtă vreme va exista ea, nu poate fi vorba de o înțelegere *ruso-germană*. Trebuie deci, înainte de toate, să stricăm această convenția. În ziua, când nu va mai fi nici o piedecă pentru o *apropiere ruso-germană*, Anglia va lua fără îndoială o atitudine mai puțin provocătoare, înlesnind o înțelegere între Germania și Rusia. La rëndul ei, Rusia, vedând, că succesul politicii sale în Asia ar depinde de neutralitatea noastră bine-voitoare, nu ni-ar respinge alianța și nu ni-ar lăsa izolați în ziua când am avé de gând să ne părăsim neutralitatea.

Un comunicat în afacerea școlilor române din Brașov. Foile ungurești publică următorul comunicat:

Guvernul român va înlocui subvențiunea dată până acum, prin un anumit capital. Capitalul îl va depune guvernul român, prin ministerul ces. și reg. de externe, la cassa centrală de stat ung. din Budapesta. După această guvernul unguresc va da, prin intermediul metropoliei gr. or.

din Sibiu, suma această bisericii Sf. Nicolae din Brașov, care susține școlile. Guvernul român va înainta proiectul de lege referitor la răscumpărarea subvențiunii și va stabili cât de mare se fiă capitalul. În genere se crede, el va fi stabilit între 935,000 și 1,200,000 lei. Dacă afacerea va fi regulată, guvernul unguresc va obliga biserica Sf. Nicolae din Brașov să dea rațiociniu anual, ca să se vadă spre care scopuri se întrebunțază venitul.

La acesta „*Bud. Hirrap*“ adaugă, că după cum e informat, și în parlamentul ungar se va discuta afacerea în formă de interpelețiune.

Crisă ministerială. „*Egyetertes*“ dela 26 Ianuarie publică scirea, ce *dice*, că o primesce din isvor „pe deplin acreditat“, că guvernul *Szell*, așa cum e compus adî, nu va exista decât cel mult până la finea desbatere budgetului în parlament. Numita foie *dice*, că ministrul de finanțe *Lukacs* a încunoscintat pe ministrul președinte *Szell*, că se va retrage. Afară de *Lukacs*, *dice* „*E-s*“, se va retrage și ministrul de culte și instrucțiune publică *Wlassics*. În fine ministrul pe lângă Majestatea Sa, contele *Em. Szechenyi* și-a luat concediu și mai mult nu se reintorcia la postul său.

Italia și România. D-l general *Pelloux*, primul ministru al Italiei, a adresat d-lui G. *Boerescu*, președintele Senatului român următoarea telegramă, ca răspuns la telegrama de mulțămire trimisă de Senatul român cu ocaziunea frumoșei primiri făcută Românilor la Roma:

Escelenței Sale Domnului președinte al Senatului României.

Bucuresci.

Manifestațiunile de înaltă cordialitate, al căror obiecte a fost deputațiunea română în momentul, când ea depunea o corónă comemorativă la picioarele colónei lui Traian, nu au fost, decât expresiunea reînviată a simțimentului frățesc, care unește cele două țări ale noastre. Sunt fericit de-a afla, că aceste mărturisiri au găsit un ecou simpatic în Senatul român și mulțumesc Escelenței Vóstre, că a bine-voit a mi-le împărtăși.

Vé rog totodată a primi asigurarea înaltei mele considerațiuni și cele mai călduroșe urări.

Pelloux.

In afacerea Iancu.

(*Vocí ale pressei.*)

Diarul național al fraților noștri bucovineni „*Patria*“ se ocupă în numărul său dela 21 Ian. st. n. de afacerea Iancu. *Étă* părțile cele mai de căpeteniă din articolul foiei române bucovinene:

Vorbele acestea nu liniștiră de loc pe capul familiei, el răspunde:

— Nu voi să-mi părăsesc familia; am vrut numai să spun să nu ne crescăm copiii numai pentru lume, să nu se gândescă ei, după cum am *dis* mai înainte, numai la plăcerile lor. Să-i conducem mai bine așa, încât cu timpul să se obișnuescă cu lipsurile și cu munca, să învețe a ajuta pe de-aprópele și să trăescă ca frați cu orî și cine. Pentru-ca însă s'o pótă face ei acesta, trebuie să se desbare de pretențiunii și de *avutiă*.

Nevasta, iritată, i răspunde:

— Câtă vreme tu nu trăesci după voința lui Dumneșeu, nu-ți este iertat să schimbi viața altora; în tinerețe ai gustat bunurile vieții, de ce vréi acum să despoi și să chinușci familia și copiii tói? Lasă i să crească în pace, că apoi vor face ei, și fără îndemnul tóu, ce vor voi.

Bărbatul tăcú, însă unul mai bătrân îl luă în apărare:

— Conced, *disce*, că un om cu

A făcut réu serviciu națiunii maghiare d. procuror *Lazar Miklos*, abuzând de puterea sa ca funcționar al statului, spre a trage în noroiu una din figurile cele mai sublime ale Románismului de peste munți. E frivol joc și primejdios din cale afară a ațita patimile unui popor până la paroxism. Adî valurile unei indignațiuni generale au cuprins tot sufletul românesc dela pólele munților transilvăneni și până la malurile Tisei, un vifor precum de mult n'a bântuit sufletul poporului românesc.

E vechiă lupta între Románi și Maghiari. Rassa maghiară, vedându-și puținătatea finței sale, și-a pus de gând a-o mări și lăți pe socotéla Românilor. Pe lângă *asuprirea materială*, carei este supus Românul de dincolo, se adaugă și pericolul desnaționalisării.

...Sistemul de desnaționalizare, rece și calculator la început, a devenit adî vehement și infierbântat; ceea-ce bătrânii voiau să ajungă prin secole, Maghiarii de adî vreau s'o facă în 10 ani, să contopescă toate națiunile nemaghiare în a lor, mai ales însă pe Románi, pe cari îi țin, pentru motivul puterii lor numerice, de cel mai periculos element.

Spre a da procedurii lor aparentă îndreptățirei, se folosesc de cunoscutele arme ale ponegririi și calomniei. Precum ni-se impută nouă de savantul Bourguignon, *é* suntem nepatriotic, astfel li-se impută ardelenilor, că sunt agenți rusesci, *séu* că favorizează ideia contopirii tuturor țerilor române într-o singură unitate, așa numitul dacorománism. „*Tóte* ca la noi“ precum se vede. Că toate aceste nu-s decât *născociri infame* dovedesc și împrejurarea, că ideia daco-románismului a răsărit nu în capul Românilor, ci în capul Sașilor din Ardeal, fiind convinși, Sașii, „că naționalitatea germană va puté subsista lângă cea dacoromână și se va puté desvolta la tot mai mare grad de perfecțiune politică, intelectuală și religioasă și anume pe temelii național-german“.

Am amintit aceste spre a documenta cum se unesc tendențele hegemonilor de peste Laita cu cele ale bărbaților noștri de stat. Așa o duioasă armonie în persecutarea elementului românesc rar se mai afle pe acest pământ...

Fac ambii réu, și Ungurii dincolo, și ai noștri dincóce. Románii ar puté fi și sunt chiar *chiămați* a fi singurii amici firești ai Maghiarilor, pe cari îi amenință potopul slavismului deopotrivă ca și pe noi.

Însé *inzadar* cânti surdului de jale. Cei de dincolo orbiți prin un fanatism bolnăvicios, la noi Nemții prin dorul de a intriga și pescui în tulbure, prepară unii și alții propria lor peire. Ei, are și în istoria universală legile ei eterne, ce stau de-a-supra omului, nu sub el. Dacă așa este să fiă, ieie-și evenimentele cursul lor. Gintea noastră a înfruntat valuri mai grele și n'are

nu mai sunt copil, și mi-ar plăcea să vă spun părerile mele.

Viața, ce o trăesc acum, nu-mi mulțumescă nici conștiința, nici nu mă face fericit. Atât pățaniile, cât și cugetarea mea sunt mărturii pentru această. De ce dăr să mai aștept? Mă lupt de dimineța până séra, muncesc pentru familiă, și rezultatul este, că nici ei, nici eu nu trăim după voia lui Dumneșeu; din *di* în *di* ne cufundăm tot mai mult în *pécate*. Muncim pentru familia noastră, *dér* această n'are folos din muncă, pentru-că ceea-ce facem pentru ea, nu slujescă spre mântuirea sufletescă. Adeseori imi vine în minte, că ore n'ar fi mai bine, decât mi-ași schimba felul de trai și ași face cum *dice* tinéruł acesta: să lapéd grija de nevastă și copii și să nu mă gândesc decât la mântuirea sufletului? Nu *dice* ore și apostolul Pavel: „*Cel ce-și ia soția, își bate capul cum se-i placă; ér cel ce nu-și ia, nu se gândescă, decât cum se-i placă Domnului*“.

Nu sfirși bine vorba și se gră-

biră acum femeile a lua cuvântul, mai ales nevasta lui.

— La asta trebuia să te gândesci mai înainte! *disce* una mai în vârstă, — căci cel ce odată s'a băgat capul în jug, acela trebuie să tragă.

Cine n'ar puté să *dică* atunci: „*vréu* să mă îngrijesc de mântuirea sufletului“. Asta însă este o înșelăciune și o josnică. *Dér* lucrul nici nu stă așa; bărbatul și în familiă trebuie să trăescă așa, ca să placă lui Dumneșeu. E ușor a te trage la o parte și a te gândi la mântuirea sufletului, *dér* cel ce astfel face, calcă porunca lui Christos. Voința lui Dumneșeu este să iubim pe de-aprópele, *ér* voi vréți să-l supérați în numele lui Dumneșeu. Nu; omul căsătorit are datorințe hotărâte, pe care nu le póte neglijă. Când fiă-care membru al familiei sale a ajuns să fiă de sine stătător, atunci bărbatul póte face ce vré. Nimeni însă nu-și póte usurpa dreptul de a-și părăsi familia.

familiă, care a obișnuit-o pe această la anumite comodități, nu póte dintr'odată s'o lipsescă de ele. Dacă s'a început educația copiilor, este mai bine a o sfirși, decât a-le întorče toate dintr'odată cu fundul în sus; asta mai ales pentru-că și așa copiii odată crescuți pot să-și alégă, după părerea lor, calea cea mai bună. Sunt și eu de părere, că e greu pentru un tată de familiă, ba e chiar cu neputință, ca fără a *pécătu*i, să dea altă direcțiă vieții. Cu ómenii bătrâni, cum sunt eu, altfel stă lucrul. Noué însuși Dumneșeu ne poruncescă, să ne schimbăm. Nu mai am nici un obligămēt și, ca să fiu sincer, nu mai trăesc decât pentru mulțumirea propriilor mele necesități; *adecă*: mănânc, beau, odihnesc. Însé asta e lucru urit, *mí* e greu de așa ceva. Pentru mine așa-*dér* ar fi sosit timpul, să părăsesc această viață, să-mi împart *averea* între *sé*-raci și în decursul timpului, ce mi-a mai rămas până la mórte, să trăesc viață plăcută lui Dumneșeu.

causă a se uita cu neliniște în viitor. Ardealul este și va rămâne citadela românismului, ori cu, ori fără învoirea Maghiarilor; și câtă vreme îi scim bine pe frații transcarpațini, puțin ne pasă de nevoi.

*

Foile maghiare, firesce, toate au scris despre afacerea Iancu în felul lor răutăcios și dușmănos; ele au luat în apărare pe procurorul Lazar, decât nu tocmai pe față, cel puțin printre rëndurii. Numai o singură voce s'a ridicat în preasa maghiară, care a condamnat hotărît procederea procurorului dela Alba-Iulia. Acestă voce este a revistei maghiare politice literare „A Hét”. Ea scrie între altele:

Dacă acel procuror reg. într'adevăr așa s'a exprimat asupra lui Iancu, numindu-l șef de bandiți, Românii din Ardeal au drept și cauză să se indigneze.

Au cauză, fiindcă Avram Iancu a fost într'adevăr erou, a fost un politician cinstit chiar și în greșelile sale și în nici un caz n'a fost șef de bandiți.

Au drept; fiindcă titlul de drept nu se șterge, pe câtă vreme procurorii maghiari, mai ales cei din Ardeal își păstrează obiceiul de a parada în procesele penale politice cu articole de fond proste, în loc de rechizitorii juridice.

Critică apoi aspru pe procurorii maghiari, cari fac politică înaintea tribunalului și pentru ori-ce fleac, când e vorba de naționalități, se pun în poziție să apere patria cu grandetă și în mod bățetor la ochi.

În procesele politice penale, dice, judecătoria are să se ocupe numai cu partea juridică a întrebării, er nu cu partea politică. Apoi exclamă așa:

Dacă procurorul din Alba-Iulia în adevăr a numit pe Iancu „Haramia veșeză”, atunci ori nu cunoște această figură interesantă și nobilă, ori nu voesce a-o recunoște așa, cum cercetările nepreocupate ale istoriei o prezintă. Românii au tot dreptul să se indigneze de această...

*

Dér și foile din străinătate au scris despre cazul dela Alba-Iulia și au pus în adevărată lumină purtarea provocătoare a șovinismului maghiar. Mai ales foile din Viena „Deutsches Volksblatt”, organul lui Dr. Lueger, și „Deutsche-Zeitung”, diar național german antisemit, au scris despre afacerea Iancu.

Scim, că un fruntaș din partida lui Lueger, d-l E. Schneider, și-a ridicat vocea sa chiar și în delegațiunea austriacă pentru a arăta, cum politica șovinistă maghiară, care tratăză rău pe Români, și care a ajuns acum până a insulta memoria sfântă a marilor lor

bărbați. periclităză interesele monarhiei, care vré să trăiască în bună armonie și amicitia cu Românii și cu statul român vecin.

„Deutsches Volksblatt” publicând vorbirea d-lui Schneider din delegațiune scrie despre ea următoarele:

„Și vorbirea delegatului Schneider e de mare interes. Ea... se ocupă și cu o cauză politică de înaltă importanță, anume cu cestiunea înfruirii, pe care apăsarea naționalităților nemaghiare din Ungaria o are asupra relațiilor monarhiei întregi cu statele balcanice.

Delegatul Schneider a schițat în trăsături mari tratamentul de care sunt împărțâși Românii din Ungaria din partea clicei jidano-maghiare, care domină în Transilvania, și vorbi apoi și despre așa numita cestiune Iancu.

Firesce, contele Vetter (președintele) a aflat de bine să întrerupă de repetate ori pe delegatul Schneider în espunerile sale. Pentru-că se considera ca ceva cu totul firesc, că în corpurile legislative ungurese ale Ungariei se tractăză une-ori, chiar în mod ne mai pomenit, stările austriace, pe când se consideră numai decât ca un amestec „ilicite” în afacerile ungare, decât se arată în ce mod nenorocit hegemonia jidano-maghiară păgubescă toate interesele monarhiei.”

*

Tot în „D. Volksblatt” a scris ténêrul medic d-l Dr. Alesandru Vaidavoevod, un frumos articol intitulat „Afacerea Iancu”, care se sfîrșesc așa:

„Și cine nu ar înțelege revolta și indignarea profundă, care a cuprins întreg poporul nostru, se-și dea sémă, decât e German, ce sentimente l'ar caprinde pe el, decât de pildă Andreas Hofer sau Körner ar fi numit șef de bandiți? Er decât e Italian, să se gândescă la Garibaldi; și decât e Slav la Kosciusko sau Jellachich. Noi Românii încă avem gândul nostru, și facem responsabilă absurdă ideea pan-maghiară pentru tot amarul înăbușit, ce se adună în sufletul unui popor setos după libertate, dér subjugat.

Idealul lui Iancu a rămas nerealisat. Er' el, care a trăit și a luptat pentru acel ideal, a murit zdrobit trupesc și sufletesc. Idealul său însă trăescă și va trăi câtă vreme vor mai fi bărbați de onore în poporul românesc.

Și decât Maghiarii în șovinismul lor arogant caută a maghiarisa cu forța baionetelor, se-și dea sémă, că în întreaga românie din monarhia conștientă despre vitalitatea s'a virginală e tot așa de tare, ca și dorul după progres și libertate națională. Și se nu uite, că astăzi nădejdea unui viitor mai fericit și liber e mai vie decât ori-când mai înainte.”

*

Insă nici părerea bătrânului nu află plăcere. În societate se afla și nepotul său, copiii acestuia. Pe toți i-a botezat el, tuturor le făcea daruri la Crăciun. Se afla și fiul său acolo și toți aceștia protestară viu.

— Nu, tată! dise fiul său. D-ta ai lucrat destul în viață și acum ai lipsă de liniște. Nu trebuie să-ți mai bați capul cu nevoile traiului. Sese-deci de ani te-ai obișnuit cu acest mod de viață și acum nu-ți poți schimba obiceiurile, fără de a nu-ți paré rău.

— Asta e și părerea mea, dise nepotul bătrânului. Dacă a-i ajunge să fi lipsit, te-ai amări și ai murmura, și astfel și-ai înmulți numai păcatele. Dumnețeu e îndurător și nu va ierta numai d-tale, iubite unchiule, ci și nouă, bieților păcătoși.

— La ce trebă te-ai mai și schimba acum, adause un alt bătrân. Se poate că nu mai sunt decât câteva zile din viața noastră; se plătesc ore se ne mai schimbăm acum?

— Ciudat! dise atunci un óspe, care tot tăc. E într'adevăr de mirat, că toți suntem convinși, că ar fi mai bine să ducem o viață plăcută lui Dumnețeu; toți suntem uniți în părerea, că trăim în păcate, că ne chinuim mereu trupul și sufletul. Indată-ce însă cine-va își exprimă dorința, că i-ar plăcé să trăescă altă viață, cu toții aflăm, că nici creșterea copiilor nu este iertat a-o schimba după voința lui Dumnețeu, nici tinerimei nu trebuie să-i permitem de a-se opune voinței bătrânilor. Cel căsătorit nu poate urma porunca lui Dumnețeu, nu poate să-și siluască familia, așa dér să trăescă și el ca bătrânii, cari nu mai au decât zile din viață. Din toate acestea eu nu pot să pricep alt-ceva, decât că nimeni nu poate trăi după voința lui Dumnețeu și că despre acest mod de viață numai vorbi se poate....

T.

Numai de curând a publicat și „Deutsche Zeitung” din Viena un articol informativ în afacerea Iancu, din care estragem următoarele:

„Tote aceste izbucniri de legitimă indignare devenesc, că națiunea compusă din politiciani (cum se numesc cu predilecție Maghiarii, probabil din motivul, că mai bine le place să ocupe posturi în serviciul de administrație, organizat după sistem turcesc), a pușcat éráși peste țintă și prin cuvintele neprecugetate ale unui procuror de stat a ridicat asupra sa întreaga populațiune română din Ungaria și Ardeal, privită de „pacificată”. Și apoi, pe lângă tot respectul datorit puterii de stat maghiare, concentrată până la explodare, nu trebuie trecut cu vederea, că la spatele celor două milioane și jumătate, după statistica judeo-maghiară, în fapt însă trei milioane de Români din Ungaria, se află, despărțiți numai prin creștele munților, regalul înfloritor al României, în fruntea căruia stă un Hohenzollern, și a cărui populațiune e solidară cu Românii din Ungaria.

...E de sine înțeles, că escesul procurorului de stat Lázár Miklós poate să aibă influență numai desavantajată asupra raporturilor amicale de vecinătate dintre monarhia austro-ungară și România.

Prudența (!) politică a Maghiarilor nu admite, ca celelalte naționalități să ajungă la liniște. Slovaci și Sărbii sunt agitați la totă ocazia prin violări de drept. În Croația și Slavonia devine tot mai acut antagonismul între Croați și Maghiari, în urma voințelor acestor din urmă. Nici chiar Șvabii din Bănat, iubitori de pace și „patriotici”, nu sunt lăsați în pace și se niscuesc Maghiarii a le deștepta prin diferite șicanări simțul național adormit, ceea-ce, o mărturisim cu bucurie, a și avut rezultatul dorit... Așa ei nu se pot fali cu rezultatele politice ale guvernării lor de 32 de ani.”

Războiul dintre Buri și Englesi.

De când Englesii au trecut râul Tugela cu anume plan de a nisui spre Ladysmith, ca să-l despresure și să libereze pe White și garnisona strimtorată în oraș, s'au dat lupte mari între cei doi inimiți.

Burii au lăsat pe Englesi să trecă râul și să înainteze, încunjurând pozițiile de luptă inimice. Au și înaintat, și mai ales generalul engles Warren este, care prin un marș cutezat a ajuns mai departe de râu, sub pôlele a nisce munți foarte bine întăriți și apărați de Buri. Warren însă a dat de-o pedecă mare. Timp de patru zile a luptat crâncen, ca să isgonescă pe Buri din poziția, ce ocupau pe muntele Spion și să-l ocupe,

căci numai ocupându-l, el poate să domineze căile, ce duc la Ladysmith.

Lupta pentru Spionskop a fost grozavă. De Sâmbătă începând Warren a stat în foc continuu cu Burii și totuși nu i-a succes a da înainte. Acum însă se vestesc de-odată, că lui Warren i-ar fi succes Marți noaptea a ocupa muntele. Despre acest „succes” s'a și telegrafat la Londra. E curiosă telegrama această. Warren însuși dice, că a avut pierderi mari și că mica garnisonă a Burilor s'a retras. Asta va să dice, că Burii și-au părăsit șanțurile retrăgându-se în ordine, er „succesul” Englesilor a costat atâta sânge, încât el nu poate fi numit de loc o victorie. Scirile englese nu vestesc, că Burii ar fi pierdut tunuri și soldați în această luptă, spun însă atâta, că Burii și-au dus răniții cu ei. Warren vorbește mai departe despre o mică garnisonă a Burilor. Asta nu însemnă altceva, decât că trupa cea mare a Burilor a deșertat pozițiunea de pe Spionskop și a lăsat acolo numai o mică garnisonă, care să se bată cu Englesii și să-i rețină până când va pute. Burii sunt cuminți, ei nu jertfesc ómenii. De altfel sciri sosite din isvor privat spun, că în 24 l. c. Englesii de trei ori au încercat luarea muntelui și tot de atâtea-ori au fost respinși, er o telegramă din Pretoria, sosită la agentul transvaalian din Bruxella spune chiar, că nu-i vorba de cucerirea muntelui, ci numai despre o înălțime a lui, prin ceea-ce nu și-a asigurat de loc un succes definitiv — căci acolo se află 10,000 de Buri, a căror înfrângere va trebui să coste ceva mai mult.

Mare este după toate acestea curiozitatea lumii întregi să vadă, ce vor aduce zilele viitoare.

Despre pretinsa victorie a lui Warren la Spionskop, generalul Sir William Green s'a exprimat astfel:

Generalul Warren a ocupat cel mai înalt pic al șirului lung de munți ce se întind spre Onderbroek la sud. Insă dealungul întregului munte Burii se țin tari. Între trupele lui Warren și Ladysmith pot sta cam 20,000 de Buri. Generalul Buller va trimite acum fără îndoială trupe în ajutorul lui Warren, nisiuindu-se a asigura linia de comunicație prin Potgiertes-drift. Cu toate acestea Warren nu va pute să înainteze, decât foarte încet și în cazul cel mai favorabil numai în timp de o săptămână va ajunge la Ladysmith. Generalul White nu poate să-i vină în ajutor, căci are foarte puține munițiuni.

Burii în Africa de mēdă-đi.

(Urmare).

Desvoltarea internă a celor două republici ale Burilor constă în progresiva colonizare a teritoriului foarte vast, ce l'au ocupat Burii dela „emigrarea lor cea mare”. Republica sud-africană era aproape așa de mare ca Prusia dela 1866 încóce, statul Oranje era ceva mai mare ca totă Germania de sud.

Cele două Republici, deși locuite de unul și același neam și de ómenii cu aceeași ocupație, trăiau totuși întot-deuna în bună înțelegere. Făcându-se la 1857 o încercare de a se contopi ambele într'o singură Republică, era p'aci să izbucnescă războiul între ele, er la 1860 a și izbucnit în adevăr, când președintele Republicei sudafricane, Martinus Pretorius, sub cuvânt, că și ia numai concediu pe șese luni, a mers în statul liber Oranje și aici a lăsat să fiă ales președinte. Mâniați foc asupra președintelui lor fugar, cei din Transvaal au sărit cu arme și se încinse o luptă, în care cădură morți de ce Buri și mulți fură răniți; la această luptă a luat parte și președintele de acuma

Paul Krüger. În anul 1862 s'a restabilit pacea. Pretorius a renunțat la postul său de președinte al statului Oranje și vađa numelui său era atât de mare, încât în Maiu 1864 a fost ales din nou președinte în Transvaal.

În 1867, într'o depărtare de 1200 chilometri de Capstadt, 1800 metri deasupra mării — tocmai cât este înălțimea muntelui Rigi din Elveția! — au fost descoperite straturile de diamant dela Kimberley. Nu se scie cum s'a făcut descoperirea. Unii dic, că s'au aflat diamante în gunoiul unui struț, alții că un Bur, care a vrut să-și astupe cu lut crepăturile colibei sale, a văđut în lut pietre strălucitoare. Destul, că indată ce s'a auđit despre această descoperire, mulțime mare de aventurieri ai tuturor popórelor alergară la locul cu norocul, deși diligențele dela Capstadt, cu toate că mergeau neîntrerupt, numai în șese zile puteau să ajungă la Kimberley și taxa de călătorie cu mănecare cu tot era de persoană peste 360 de franci. Astfel dela 5000 albi căți erau la 1867 numărul locuitorilor acelui ținut se urcă în curând la 35,000 albi.

Deși straturile de diamant se aflau pe

SCIRILE ȚILEI.

— 15 (27) Ianuarie.

Miseria în Ungaria. La 18 l. c. s'a înscințat în chip oficial în dieta țerei, că cuota de până acum pentru Ungaria s'a ridicat cu trei procente, ér în 19 Ianuarie ministrul de finanțe Lukacs a făcut dietei un alt raport oficios, că adevăra restanța dărei directe în comitatele Torontal și Carag-Severin, cum și în Croația, trece peste 20 milioane de corone și că restanța acesta în partea cea mai mare nici nu se poate în casa. Cifrele arătate în raport sunt înspăimântătoare. Restanța dintr'un singur an în Torontal se urcă peste jumătatea dărei prescise, ér în Croația peste 87 procente; într'alt loc cifra restanțelor din darea anuală se urcă la 67 procente. Ministrul de finanțe însuși mărturisește, că aci nu mai poate ajuta nici cea mai neîndurată execuția. Pentru moșiile, cari au fost vândute prin licitația pentru 352.952 florini restanța de dare, statul n'a putut să capete mai mult de: 73.389 florini; va să dăcă numai în acest cas statul are o pierdere de 280.563 fl., plus miseria, în care a lăsat pe cei despoiați de averi pentru restanța dărei.

Fasiunile asupra datoriilor întabulate pe case ori moșii. Cei ce platesc interesele pentru datorii, seu rente întabulate pe case și pământuri ale lor, dobândesc un scădemēt al dării suplimentare, adevăra al aruncului după darea de casă și pământ, decât fac în timpul prescise de lege fasiunile lor asupra acestor datorii întabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. pe blanchetele, ce se capătă la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul 6relor de oficiu provădute cu datele și cu subscrierea de lipsă. La cas de bōlă seu ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cine-va n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împiedecat îi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând cauzele, pentru care a fost împiedecat și înaintând fasiunea datoriilor sale pe imobile înca până la 15 Februarie n. c., tot la primăriile comunale și la perceptoarele orașenesci. Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n., seu n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie stil nou 1900, perde avantajul ce i dă legea pe acest an, adevăra nu i-se mai scade nimic din aruncul după casă și pământ.

„Bihoreana“, institutul românesc de credit și economii din Oradea mare, își va ține prima adunare generală în 8 Martie n. Primul bilanț, după cum comunică „Familia“, și-l'a încheiat noul institut cu un rezultat îmbucurător.

Botezul nou născutei principese române. „Monitorul Oficial“ serie, că Vi-

neri, 7 Ianuarie v., s'a făcut botezul principesei nou-născute, flica AA. LL. RR. principelui și principesei României. Această ceremonie s'a săvârșit de către Sf. Sa protopopul Zolowiew, duhovnioul A. S. I. ducesei de Saxa Coburg, în paraclisul castelului dela Friedenstein. A. S. principele Carol de Hohenzollern și soția sa A. S. R. principesa Iosefina, au asistat la ceremonia botezului micii principese, care a primit numele de Maria.

Programa concertului Reuniunii de gimnastică și cântări din loc, ce se va da Vineri, în 2 Feb. n. (21 Ian. v.) 1900 în sala Redutei orașenesci din loc, sub conducerea d-lui G. Dima, este următoarea: 1. „Quartet“, op 74. Nr. 1 C-dur pentru 2 violine, Violă și Violoncello de I. Haydn. 2. „Fericiti sunt cei goniti“, cor mixt de G. Dima. 3. „Recitativ și Aria“ pentru tenor din Oratoriul „Creațiunea“ de I. Haydn. 4. „Cântec de iubire“ pentru cor mixt și acompaniament de piano à 4 m. de I. Brahms. 5) „Două cântece“ pentru tenor cu acompaniament de piano: a) „Tu ești odihna“, de F. Schubert. b) Mă n'trebî... de G. Ștefănescu. 6. „Trei cântece vechi romănesci“ pentru cor mixt de G. Dima: a) Scumpă dragă copilă. b) Așa mi-a fost ursita c) Nu-i dreptate, nu-i! Prețurile de intrare sunt: Fauteuil: 2 corone 50 bani; Parquet I. 2 corone; Parquet II. 1 coronă 60 bani; Entrée: 1 coronă; Balcon: 3 corone; Galeria: 1 coronă 20 bani. Inceputul la 8 ore seara.

Anunțăm cu acasiunea această, că comitetul Reuniunii va arangia și o serată musicală împreună cu dans. Această încă va urma în scurt timp.

Monumentul lui Mircea cel Bătrân. Sculptorul român Bălăcescu, care se află la Veneția, a început să lucreze monumentul lui Mircea cel Bătrân, pentru orașul Tulcea. Monumentul acesta va fi terminat până la primăvară și va fi așezat în Tulcea. Monumentul comemorativ și monumentul lui Mircea cel-Bătrân vor fi inaugurate în Martie viitor de M. S. Regele Carol.

Principii români moștenitori. Principele Ferdinand a sosit alaltă-seară în Bucuresci. M. S. Regele a întâmpinat în Gara de nord pe Augustul seu nepot. Principele moștenitor va rămâne în țară numai câteva zile. Însoțit de micul principe Carol, principele Ferdinand va merge în sudul Franței, unde va întâlni pe principesa Maria și pe miclele principese Elisabeta și Maria. Este probabil, că familia română principiară va rămâne două luni la Nizza, în castelul ducelui de Coburg.

Revărsarea Dunării. Se anunță din Brăila, că apele Dunării crescând s'au revărsat peste ghiață, ce acopere fluviul. Din această pricină autoritățile au oprit cu desăvârșire trecerea peste Dunăre. Dunărea

s'a revărsat și în dreptul comunei Chisocant, aproape de Brăila. Câmpul este inundat și s'au înecat mai multe vite.

Cas de mōrte. Joi dimineața a înecat subit din viață, la domiciliul seu din calea Griviței, d-l Teodor Aslan, directorul scenei Teatrului Național din Bucuresci.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“. Numai bucura ne putem, dice „Tribuna“, aflând de frumosul obicei ce Reuniunea sodalilor români din loc l'a acceptat de a ține în fie-care lună câte-o ședință literară în care membrii se prezentă cu ceteri, declamări, cântări și operate, lucruri, cari numai spre înaintare le servesc. Convenirea de ieri, Joi seara, ne-a dat o vie dovadă, că membrii acestei reuniuni sunt doritori de progres și se nisesc a câștiga reuniunii lor locul de onore între celelalte reuniuni. Programa ședinței bine stabilită și variată. Sala era așa dăcând ticsită de membri și onorațiori. Președintele, d-l V. Tordășianu, în cuvântul de deschidere face o reprivere asupra lucrurilor petrecute dela ultima ședință. Amintesc despre darurile de Crăciun și rōgă pe fie-care membru să fiă milostiv față de seacă. Au urmat apoi declamările rind pe rind. S'au produs cu declamări d-nii: Victor Giuguță, Ioan Borcea, Ioan Panfilie, și d-rele Elena Mohan, Paraschiva Buzdughină și Elena Grindean Toți și toate și-au achitat datorința într'un mod vrednic de laudă. Mult a plăcut cântarea „Nōptea pe lună“, executată de d-l Valeriu Grindean, precum și romanța „Dorul“, cântată de tenoristul Nicolau Ișan. Ambii acești d-ni au o voce melodiōsă de tenor. Drăguț ne-a delectat d-ra Eugenia Grecu prin executarea la pian a mai multor cântece romănesci.

Academia Română a ținut ieri Vineri, 14 Ianuarie la ora 1 p. m., ședință publică. S'au făcut următoarele comunicări: D-l V. A. Urechid: Din istoria domniei lui Caragea-Vodă. D-l dr. V. Babeș: Vindecarea bōlelor nervōse prin inecțiuni cu substanță nervōsă.

Din Bucium, în comitatul Făgărașului, primim o corespondență, prin care ni-se vestesc, că în urma impuneri unui preot, pe care majoritatea credincioșilor români gr. cat. nu l'ar fi dorit și ale căror proteste la Blașiū n'au aflat nici un ecou, s'a pornit în popor o agitațiune mare, ba se fac chiar pregătiri pentru a-și clădi o a doua biserică. Nu cunoșcem de-ajuns starea lucrurilor din Bucium, dēr la totă întâmplarea ar fi o datorință a factorilor competenți, ca să întrevină cu totă puterea pentru a încungiuira o eventuală dismembrare în comună.

Slovacii către Buri. D-l Cornel Stodola din Liptó-Sz.-Miklós, a trimis reprezentantului (unic) diplomatic al Transvaalu-

lui în Europa, Dr. Leyds, cu reședința în Bruxella, următoarea telegramă: „Primiți simpatiile nōstre cele mai cordiale. În numele multor Slovaci de-opotrivă gânditori“. Dr. Leyds i-a răspuns lui Stodola prin următoarea scrisōre: „Participarea sinceră isvorită din inimă și marile dovești de simpatie, pe care le primesce patria-mi, ce se luptă pentru libertate și bunul seu drept, atât dela omeni particulari, cât și dela corporațiuni întregi, trebuie să pătrundă inima, trebuie să mă emoționeze în adăncul inimei. În numele guvernului meu și al compatrioților mei combatanți, vă exprim mulțămirile mele cele mai căldurōse“.

Cununii. Măne, Duminecă, se va cununa la biserica S-lui Nicolae din Prund d-l Petru Petric cu d-șora Maria N. Ștefa din loc. Fia-le în ceas cu noroc!

— D-l Bartolomeu Tipeș, învățător în Rășnov, se va cununa Duminecă, în 30 Ianuarie st. v. cu d-șora Maria G. Popovici, flica d-lui George Popovici, cunoscut fruntaș român din Stupini.

— D-l Dr. George Morariu, medic primar în T-Severin, se va cununa Duminecă, în 23 Ianuarie v. cu d-ra Adela C. Iacob Cununia se va face în biserica S-tei Adormiri a Maicei Domnului din T. Severin.

Un om mâncat de șōreci. Subcomisarul de clasa I, Mihail Constantinescu din Bucuresci, s'a dus ieri împreună cu sergentul de stradă Gheorghe Sahe, cu Nr. 922, în șoseaua Olteniței, ca să facă o reviziă. Ei intraseră în via d-lui inspector Costescu și în crama de acolo găsiră cadavrul unui cerșitor Angheluș. E probabil, că acest nenorocit trebuie să fi murit de mai multe zile, căci corpul începuse să se decompue. Ce e mai oribil însă, umeri obrazului și o mare parte a corpului acelu cerșitor, erau mâncate de șōreci. Restul cadavrului a fost ridicat spre seară și dus la morgă.

Pământ arabil de arendat în Dobrogea. În comuna Toxof, plasa Babadag județul Tulcea, sunt de arendat 150 hectare pământ arabil, cu preferință pentru oferit — Socotind 10—15 oi pe hectar, à 2 lei pe an pentru oie, se poate arenda cu 20—30 lei hectarul pe an. — A se adresa la Administrația „Cazetei Transilvaniei“ în Brașov.

Crisa de hărtie. Din cauza avântului pe care presa l'a luat cu ocazia războiului din Transvaal, fabricele de hărtie nu mai pot face față nevoilor. — Se consumă acum 20—100% mai multă hărtie ca înainte. „Daily Mail“ și-a ridicat tiragiul dela 620.000 la un milion, cinci-șeci și două de mii de foi. Fabricile de hărtie lucreză ziua și noptea, păduri întregi se taiă și se cară la fabrici pentru a fi transformate în răbdătoare hărtie. Și tiragiul se urcă mereu! La urma urmei fabricile nu vor pute do-

teritoriul statului Oranje, totuși unul din căpeteniile indigenilor, numiți Griqua (cari sunt o rasă corcită, ce se trage dela tați Buri și fete de hotentoți), au disputat Burilor dreptul de proprietate și s'au pus sub scutul englezesc. Urmarea a fost, că președintele Republicii Oranje Brand — după ce colonia Cap n'a voit ca afacerea să fiă supusă arbitriului împăratului Germaniei — a plecat în 1867 la Londra, învitat fiind de ministrul coloniilor lor Carnarvon și a încheiat cu acesta un contract, în puterea căruia statul Oranje în schimbul unei sume de 2,800,000 de franci a renunțat la un teritoriu, care aducea pe an în termen de mijloc la vre-o 48 milioane franci.

Tot așa se întâmplase la 1867, când Moșes, căpetenia Basuților, a căruia seminiță locuia pe teritoriul statului Oranje, după lupte îndelungate, ne mai putând să reziste Burilor, s'a aruncat în brațele Englițerei. Atunci guvernatorul engles al coloniei Cap Sir Philipp Woodhouse, a declarat țera lui Moșes ca o parte a coloniei Cap și pe Moșes l'a declarat vasal al Reginei Englițerii. — A mai dat Anglia și alte probe, că nu vrea nici-decum binele Burilor. Când pre-

ședintele Pretorius a pretins în 1868 litoralul dela Delagoa-bai pentru Republica sudafricană ca să i-se deschidă și ei un drum la mare, Portugalia a protestat, fiindcă baia Delagoa era posesiunea ei dela 1546; Woodhouse ținu parte Portugaliei și în 1875 președintele Republicii franceze, Mac Mahon, pe care Portugalia îl propusese ca arbitru, hotărî în favoarea pretenșiunilor acesteia hotărîre, asupra căreia cei din Capstadt și Londra se bucurară mai mult chiar decât cei din Lissabona.

După Martinus Pretorius a urmat ca președinte al Republicii Transvaal în anul 1871 Burgers, care la început a fost preot la biserica olandesă-calvină în Capstadt, care însă era cunoscut între Buri și trecea de un mare om de stat. De aceea, pentru ca să potă fi ales nu s'a ținut sēma de dispoziția constituțiunei, care prescrie, că numai cetățenii ai Republicii pot fi aleși în funcțiuni. Burgers era în adevăr în multe privințe un om nu de toate ȳilele, era mult umblat prin Europa și cu o cultură multilaterală, avea ținte înalte și era orator strălucit. El nisuia a unii toate statele sudafricane — cari în ce privea populațiunea

albă erau două din trei părți olandeze — într'o confederația de fapt independentă de Englițera și luă înăuntrul Republicii câteva măsuri foarte laudabile, precum răscumpărarea banilor de hărtie, ce nu se primeau decât cu scădemēt de trei părți din valoarea lor nominală: măsurarea pământului încă necultivat; introducerea unei justiții regulate; înființarea de școle în totă țera.

Înainte de toate Burgers avea planul de a construi o cale ferată dela Pretoria la Delagoa-bai și a pune astfel Transvaalul în legătură cu țările culte ale lumii. Dēr el ținu prea puțin sēma de dispoziția poporului. Deja reforma sa școlară părț Burilor ortodoxei ca condusă de idei pe jumătate păgănesci, ér intențiunea sa de a schimba emblema țerii vătēmă fără de nici o nevoie vechi obiceiuri; dēr și unde avea dreptate îi lipsea paciența și dibăcia practică pentru ducerea în împlinire a ideilor sale. Călătoria sa din 1875 în Portugalia și Olanda, unde voia să încheie contractul pentru calea ferată Delagoa și să împrumute 1/2 milion de livre sterlinge (= 12 milioane de franci) pentru această cale ferată, n'a avut succes. Din Portugalia el abia

aduse 1,650,000 de franci și aceștia au fost întrebuințați pentru cumpărarea de vagoane și locomotive, înainte de a se fi așezat măcar o șină.

În asemenea împrejurări Republica n'avu din acest proiect de cale ferată, dealtmintrelea frumos și practic, decât datorii și vața lui Burgers suferi o grea lovitură. Lumea își bătea joc, când Burgers lăsă să se bată din micul rest al împrumutului monete de aur cu chipul seu, onore ce o fac dealtmintrelea și alte Republici presidentilor lor; se dicea, că dările se risipesc și poporul începă a nu mai voi să le plătescă, așa că Burgers numai ca să potă acoperi cheltuelile fū nevoit a face noue împrumuturi. La acesta se mai adause o nenorocire în războiu. Căpetenia seminiței Bapedilor, cari locuiau în munții dela Lydenburg, cu numele Sekokuni, refusă a plăti contribuția, ce-o datorea Republicii ca vasalul ei, de altă parte jăfua curțile Burilor. Când Burgers s'a reintors din Europa, în Aprilie 1876, el făcū un apel pentru formarea unei trupe de voluntari în contra lui Sekokuni. La apelul acesta răspunseră 2500 de Buri. Cu aceștia și cu încă atâți Swazi a atacat

vedi cererile și atunci foile având un număr restrins au să se vândă cu prețuri considerabile. După cum se vede, deul Martie e o adevărată providență pentru gazetarii.

O dramă mișcătoare. În ajunul Crăciunului muncitorul Velimir Marincovič de naționalitate sârb și încă alți trei tovarășii ai lui, tot sârbi, fură tocmiți de către comerciantul Nica Marincovič din orașul Calafat ca să taie lemne în pădurea Ostrovului Caludi, situat în mijlocul Dunării la o depărtare de 18 kilometri de Calafat.

Își luară proviziunile pentru timpul când aveau să petrecă cu munca pe țășul Ostrov și plecară. Munciră bieții oameni cu hărnicie chiar în zilele Crăciunului. Intervenind apoi desghetul și crescând apele Dunării, au spart ghița ce acoperea fluviul și sloiurile, ce începură a curge cu virtuție le răpi luntrea cu care cei patru tovarășii de muncă trecuseră pe Ostrov. Bieții oameni ne mai având cu ce să treacă pe malul Dunării, au rămas izolați pe timpul sărbătorilor pe Ostrov, răbdând de fôme până în ziua Bobotezei, când apele Dunării venind din ce în ce mai mari, începură să acopere ostrovul. Atunci Velimir Marincovič, vădându-se în pericol de a muri, împreună cu tovarășii săi ori de fôme, ori prin inec, impinse un buștean mare în Dunăre, luă o părghie lată în mână și se puse călare pe buștean. Așa ajunse pe malul românesc de unde făcu, așa cum eșise din apă, drumul pe jos până ce ajunse la Calafat. Velimir istorisi atunci compatriotului său calafatean Nicu Marincovič, aventura ce avuse. Intrebat despre ceilalți tovarășii ai săi, Velimir declară, că au rămas pe ostrov de ore-ce nu avuseră curajul să se încredințeze, ca densus sloiurilor furioase ale Dunării, probabil că apa inundând ostrovul se vor fi inecat. Atunci Marincovič porni însoțit de câțiva oameni cu barca spre ostrovul Caludi, ca să ducă ajutoare și scăpare celor trei muncitori rămași pe Ostrov.

Dăr când ajunseră acolo, găsiră ostrovul deja acoperit peste tot cu apă, er despre cei trei nenorociți nu putură descoperi nici o urmă. Fără îndoială nenorociții cădură deja pradă valurilor.

Producțiunea Brașovechenilor.

Pe lângă toate greutățile, ce le întimpină coriștii bisericei române din Brașovul vechi, mai ales de când au fost părăsiți de bunul și neobositul lor dirigent și povățuitor, d-l Timoteiu Popovici, ați profesor de muzică în Sibiu, — ei totuși n'au descurajat, ci se fac luntre și punte pentru a continua opera începută și a da lumii dovadă, că nu vor să se lase a fi întrecuți de frații lor din alte centre și comane.

Dovadă despre acesta ni-a dat producțiunea lor dela 18 Ianuarie n. c., ziua de Boboteză, al căreia succes ne-a mulțumit pe toți. Chiar dela început s'a câștigat plăcerea publicului prin cântarea „Fôie verde fir de nalbă“ de Musicescu, executată de corul mixt, compus din tineri și tinere din Brașovul-vechi în număr de vre-o 60 de inși. Corul era condus de d-l învățător N. Stoicovici, care a luat asupra-si sarcina de-a instrua și conduce corul tinerimei. D-sa a și satisfăcut angajamentului în mod neașteptat. Atât piesa primă, cât și alte două cântări drăgălașe, ce au urmat mai târziu — „Cucuruz cu frunza n' sus“ și „Nevesta care iubesc“ — au fost executate cu deplin succes, așa că la stăruința publicului fiă-care cântare a trebuit să fiă repetată.

Printre cântări au fost mai multe declamațiuni. D-l D. Jaliu a predat bine monologul comic „Păcălitul“ de A. Popp; de-asemena d-l I. Aldea a predat cu efect anecdota „Jidani și hoții“ de Th. Speranța. A fost și un dialog „Negustorul și Nero-dul“ de A. Pan, pe care l-au predat cu multă dibăcie d-nii N. Samoila și V. Oprea. În afară de program a mai delectat publicul și d-l L. Savu cu două declamațiuni frumoase.

A urmat apoi piesa teatrală „Cărlanii“, vodevil într'un act de C. Negruzzi. Succesul reprezentării acestei piese este a se datori de-asemena d-lui N. Stoicovici, care a condus și instruit pe diletanți. Fôrte bine și-a interpretat rolul d-l D. Jaliu, ca fiejor de boier, de-asemena cu efect au jucat d-nii G. Moldovan și C. Voicu, er rolurile femeesci, pe cari le-au interpretat cu mult haz d-șorele Elena Rusu și M. Moldovan au mulțumit întreg publicul, care la sfârșit a aplaudat furtunos pe diletanți.

A urmat în fine dansul, care s'a început cu o frumoasă horă și s'a continuat cu mare animație până dimineața.

Peste tot, succesul producțiunii și petrecerii a făcut onore zelosei noastre tinerimi din Brașovul-vechi în frunte cu d-l învățător N. Stoicovici, căruia tinerimea cu dreptul îi datorează recunoștință pentru serviciul, ce i-l'a prestat.

În ce privește rezultatul material al petrecerii publicăm aci următoarea

Dare de sémă:

Brașov, 14 Ian. st. v. 1900.

Domnul N. Stoicovici, dirigentul corului, a contribuit pentru fondul corului 10 corone, Iosif Maximilian, paroch în loc 3 cor., Ioan Maximilian, capelan în Stupini 2 cor., D-na Eufemia Kertsch 2 cor., N. Grădinar 1 cor., Ioan Dușoiu 2 cor., Frații Stănescu 8 cor., D. Eremias Nepoții 2 cor., Filiala „Albina“ 2 cor., N. Vestemian 1 cor., P. Nemeș 1 cor., (Nedescifabil) 2 cor., Eug. Precup 4 cor., E. A. 4 cor., Th. Spuderea 1 cor., Damian 2 cor., I. C.

din an în an era mai mare; printr'asta se urcă firesce și prețul țării fôrte tare, și de aceea Anglia își aruncă ochii ei pofitori asupra Republicei. Avea să meargă și aici, cum dice scriitorul frances Cherbuliez, erăși după dicala: După Zulucafru vine elefantul, după elefant Burul și după acesta Englesul; Zulucafrul jăfuesce, Elefantul pasce, Burul cultivă pământul, er Englesul se aședă în cele din urmă în cuib.

În fața incurcăturilor ce domneau în Transvaal, Anglia pretindea, că proprietățile sale colonii sunt printr'asta periclitat; decă Negrii, incurajați prin nereușita expedițiunii în contra lui Sekokuni se vor lăși și mai mult în țără, decă diferitele seminții indigene se vor uni chiar în contra albilor, atunci, diceau Englesii, va fi amenințată totă poporațiunea europeană din colonia Cap. Dăr asemenea primejdii în adevăr nu esistau; ba Sekokuni, ca să aibă numai pace, promise chiar, de a plăti 2000 de capete de vite, și de-o unire a tuturor Negrilor, după părerea oamenilor cunoscutori, nu va fi vorba nici-odată, pentru-că semințiile prea se urăsc una pe alta; un Zulucafru, de pildă, va lupta întot-déuna cu

1 cor., N. N. 2 cor., M. St. 2 cor., G. Șerban 1 cor., V. Voina 2 cor., N. N. 1 cor., N. N. 2 cor., Basiliu Popovici 2 cor., Dumitru Roncea 2 cor., Theodor Christian zara 1 cor., George P. Spuderea 1 coronă, George Tampa 2 cor., Dumitru Căpășină 1 cor., Dr. Lemeni 1 cor., Dôma Eugenia Dr. Lemeni 4 cor., Ioan Ciurcu 2 cor., Ioan Gusbeth 2 cor., George Dima profesor de muzică la gimn. rom. din Brașov 1 coronă.

Întratele producțiunii au fost de 233 corone, er eșitele au fost de 188 corone 24 fileri. — Venitul curat este de 44 corone 76 fileri; s'a destinat în favorul fondului proiectat pentru înființarea unui cabinet de lectură.

Pentru comitetul arangiator:

N. Balea. D. Jaliu.

„Reuniunea economică din Orăștie“.

Orăștie, 22 Ian. n. 1900.

Sâmbăta trecută comitetul „Reuniunii economice“ din Orăștie a ținut ședință, sub conducerea președintelui său Dr. Mihai, luând mai multe hotăriri de interes.

S'a prezentat scrisoarea institutului „Ardelean“, prin care acesta pune la dispoziția comitetului Reuniunii interesele fundațiunii „Ardelean“, fundațiune făcută în 1896, când banca a împlinit cu bine 10 ani dela înființare. Atunci a pus temeiul unui fond de 10,000 corone, — care ați e deja de 5000 corone și în 5 ani următorii va fi deplin, — pentru o Reuniune economică română, ce s'ar înființa aici. Salutând înființarea Reuniunii dorite de ea prin fondul său, banca pune Reuniunii la dispoziție interesele după fond, rămânând capitalul și pe viitor în administrarea băncii. Interesele fundațiunii s'au adunat până acum la 582 corone. Le ofere Reuniunii.

Comitetul Reuniunii a primit cu mulțămintă generosul ofert al băncii și îi va adresa o scrisoare de mulțumită.

Din acești bani comitetul a și hotărât a folosi o parte în scopuri, cari se formează interesele Reuniunii și interesul poporului față de Reuniune.

Anume, în scopul incurajării pomăritului va procura de-oamdată de vre-o 100 corone altoi de meri și pădureți, pe cari îi va împărți gratuit între membrii săi, preferind însă pe țărani.

A statorit apoi două premii de câte 10 corone în aur pentru acei membri țărani din ținutul Orăștiei, cari vor dovedi, că au sădit de nou în primăvara ce vine, cel puțin câte 50 de altoi în grădinile lor, er un premiu de 10 corone în aur pentru acea școlă de pomi din ținut, în care se va lucra mai cu spor în primăvara ce vine.

A hotărât mai încolo și înființarea unei școle de pomi proprie, în care va sădi de-oamdată vre-o 1000 de pădureți, îi va altoi

și apoi la timpul său îi va împărți gratuit membrilor.

Din restul banilor meniți a fi folosiți est an, se vor procura semințe agronomice dela firme recunoscute bune, îndeosebi semințe de plante de nutreț: trifoiu, luțernă și napi, și pe acestea le va da cu preț redus membrilor săi, cam cu 10—20% mai ieftin de cum le-ar pute primi de airea.

Abonații foii Reuniunii, „Bunul Economist“ se socotesc și ei îndreptățiți ca d. e. membri ajutători, la toate aceste favoruri, ce Reuniunea le face membrilor săi.

În felul acesta își începe Reuniunea economică dela Orăștie lucrarea sa în folosul poporului plugar.

Suum cuique. Recunoscem cu plăcere, că aprôpe toate aceste hotăriri, de cari suntem însuflețiți, s'au făcut la propunerea vrednicului președinte al Reuniunii economice, d-l Dr. Ioan Mihai.

În ședința viitoare se va hotărâ să li-se ușureze economilor procurarea de mașini agricole.

C.

ULTIME SCIRI.

Londra, 26 Ianuarie. Ați după amiazi a sosit aici scirea, că generalul Warren, după lupte extra-ordinar de sângerose, a fost silit să părăsescă cu întreaga armată poziția Spions-kop.

Londra, 26 Ianuarie. Buller telegrafază cu data de ieri următoarele: „Cu regret comunic, că după cum sunt informat, generalul Warren a fost silit să părăsescă pozițiunea dela Spions-kop, ați diminuetă“.

Bruxella, 27 Ianuarie. O depeșă din Pretoria cu data de ieri vestesce, că trupele generalului Warren au fost total nimicite la Spions-kop. Pierderile Englesilor sunt: 800 morți și răniți, 1500 căduți în captivitate și 17 tunuri luate de Buri.

Londra, 26 Ianuarie. „Daily Mail“ comunică, că comandantul de brigadă Woodgate, care fu rănit în atacul dela 23 l. c. dela Spionskop, a murit.

O carte de legi. „Amicul Poporului“ îndreptar în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român de Titu Vuculescu, pretor în Peșca maghiară. Cartea e întocmită la înțelesul țărănilor, așa că din ea ori-ce plugar, ori-ce măestru, ori-ce om, care scie ceti, pôte să înțelgă lămurit, ce-i este după lege ertat să facă și ce nu; cum are să-și câștige anumite drepturi, la cine să se îndrepte cu plângerea ori cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55).

Burgers pe Bapeți, în ziua de 1 August 1876 făcând asalt asupra cetății lor din munte el fii însă respins și se întorse, fără de hrană și fără munițiune, ca fugar, la Lydenburg.

Acastă nenorocire a nimicit totă vața lui Burgers, și așa totă Republica a ajuns într'o stare de destrămare. Acastă însă a deșteptat pofla și curajul Englesilor de a se amesteca în raporturile interne ale Republicei. Causele erau mai multe. Mai întâiu ministrul engles al coloniilor „amintitul lord Carnarvon, avea si el de gând de a uni toate coloniile și statele independente din Africa de mēdă-nôpte într'o confederațiune de state, cum se întemplantase în Canada, dăr această confederațiune să servescă scopurilor de putere englese. Apoi încă de pe la 1854 era cunoscut, că dincolo de Vaal s'a găsit aur și cunoscutul călător german Mauch († 1875) a spus'o hotărât, că țera de aur Ophir, de care se vorbesce în vechiul testament, trebue să fiă căutată în acele ținuturi, în Sofala și în Transvaal. Dăr numai la 1872 au început a se face mine de aur la Ersteling, er în 1873 la Lydenburg și de atunci exploatarea aurului

plăcere în contra Swazilor, nici-odată însă pentru ei. Totuși desbinările dintre Buri și stările destrăbălate din republica Transvaal i-au făcut cu puțință Angliei de a-și duce planul de atentat în împlinire.

În anul 1877 sosi în Pretoria, la ordinul lordului Carnarvon, un funcționar înalt din Natal, Sir Theophilus Shepstone, însoțit de 25 soldați polițienesci, „spre a cerceta după originea turburărilor“. El era pentru toate casurile imputernicit de a incorpora teritoriul Reginei „ori și ce parte a Transvaalului“, decă de aici ar atârna pacea și siguranța coloniilor britanice. Shepstone era om harnic, și era hotărât de a face trebă. El vedu că președintele transvaalian Burgers nu mai era de nimeni ascultat și că aștepta scăpare numai dela o schimbare a constituției, prin care să se dea președintelui mai mare putere; această reformă însă nu era pe placul reprezentanței naționale, a „Volksraad“-ului și despre o alăturare de bună voiă la confederațiunea sudafricană, ce era să se formeze sub scutul și conducerea Angliei, erăși nu voia să scie nimic.

Astfel se hotărâ Shepstone a face

scurtă socotelă. El puse la cale o mișcare cu scop de a se aduna subscrieri pentru o rugare, prin care se cerea dela guvernul britanic încorporarea Transvaalului cu posesiunile engleze. Shepstone află pentru această în oraș un teren, care nu era nefavorabil, pentru-că aici trăiau mulți Englesii și comercianții își promiteau o mare înaintare a comerțului dela o unire cu Anglia. Shepstone însuși a mărturisit într'aceea într'o scrisoare către lordul Carnarvon, că n'a putut aduna mai mult de 2500 subscrieri, er numărul Burilor cu drept de alegere era de 8000. De-orece însă ca de obicei, orașenii făceau gura mare, er țărantul greoiu tăcea, imputernicitul engles începă a crede însuși, cum se pare, că cei 2500 spuneau cu glas tare, ceea ce își gândeau în tăcere cele 8000, și, la 12 Aprilie 1877, a declarat nu „v'o parte ore-care“, ci totă Republica sud-africană încorporată pentru Anglia.

Îndată plecă un batalion de soldați englesi din Natal și intră în Pretoria. Burgers a făcut ce e drept un protest, care fu comunicat tuturor puterilor; dăr nicăiri nu s'a arătat o adevărată rezistență. „Nici-

Producțiuni și petreceri.

Sărb., 20 Ian. n. 1900.

Onorată Redacțiune! Sunt om bătrân, încărunit de grijile vieții și așa nu Vă prindă mirarea, decât constat, că pentru mine puține sunt momentele, în cari aș mai pute simți o plăcere și o bucurie adevărată, ce am simțit în seara de anul nou.

În această seară se adunase la școala română gr. cat. din loc un public numeros, ca să vadă cât spirit, câtă putere de viață zace în inimioarele fragede ale micuților copilași dela școala noastră. De un șir de ani încôce, senatul școlar din loc, în frunte cu directorul școlii, precum și prin mijlocirea și sirguința neobosită a învățătorilor, la fiă-care an nou arangiaseră câte-o serată declamatorică-teatrală împreună cu cântări și dans. De astă-dată însă succesul a fost mai mare ca ori și când.

Serata a fost pe cât de variată, pe atât de atrăgătoare și potrivită. S'a început cu „Lumtrașul“, executată de copiii școlari în cor de două voci sub conducerea învățătorilor locali; acesta a fost punctul de deschidere și nici nu s'ar fi aflat altul, care să atragă într'atât atențiunea publicului și să încălzească întru atâta inimile. Au mai fost și alte două cântări, executate tot de băieții micuți în cor și anume: „Trecui valea“ și „La o rândunică“.

Un copilaș abia de 10—12 ani a declamat cu simț poezia: „Sergentul“, două fetișore și mai mititele au predat un dialog frumos și plin de învățătură „despre lux“, alți trei copilași au predat un dialog despre atragerea și iubirea, precum și foloșele școlii, toți au fost aplaudați.

Cel mai însemnat punct al programului a fost teatrul: „Vecinătatea periculoasă“, de Trocaru.

Învățătorul primar Aureliu Pop, par'că în viața lui n'a avut altă ocupațiune, decât a fi episcop bătrân. Învățătorul secundar Silviu Pauletti, care a jucat pe Goleanu, vecinul periculos, s'a simțit ca acasă în rolul său. D-șora Victoria Dumitrean, o fată tină și frumoasă, și-a interpretat admirabil rolul său. Toți diletanții și-au jucat rolurile peste așteptare.

Despre tinărul, care a predat monologele lui Alexandri: „Surugiul și „Mama Anghelusa“, nu mai scriu nimic! Mi-e temă, ca nu cumva vre-o d-șoră din cele ce l'au ascultat, să-și tulbure visurile cu făptura hîdă și plină de comedia a Mamei Anghelusa. — A urmat „Călușarul“ și „Bătuta“, executate cu multă dibăciă de către școlari. Apoi dans până în dorți.

Intre oșpeți am vădit pe D-nii: Iacob Muntean, Teiuș; Chirilă Borza cu familia, Bucerdea vinosă; Ioan Pop cu familia tot de-acolo, Ioan Rusan, Const. Antone, Pa-

vel G., Andreiu Truța, Severean Pop, Pifan Florea cu fam., Moisa Metes cu fam., Nechifor Borza toți din Bucerdea vinosă; Ioachim Totoian cu fam. din Miceșci, Silviu Andreiu din Sântimbru, Vasile Avram din Intră-Găldi, Dumitrean Ilie cu fam. și Ursa Ioan cu fam. din Methes, Giura Niculae și Vas. din Tăuș, I. Medrea cu fam., I. Domșa cu fam., Bucerdan Vas. cu fam., Octavia Macsin, Petru Pop cu fam., Moise Ilie cu fam., — din Ighiu. Aureliu Pop Bota din Blași, Victor Pop din Buda-Pesta, Claudiu Amadeu din Seghedin și Romul Arinton din Turnul-Severin, Gavril Raț cu fam., Maria Muntean cu fam., Maria Duna din Teiuș, Petru Muntean din Oieșdia și I. Sava cu fam. din Cetea.

Au suprasolvit: Iac. Muntean 30 cr., Gavr. Raț 50 cr., Angel Șt. 50 cr., O. Bucerdan 40 cr., Ilie Dumitrean 40 cr., Moise Metes 1 fl. 10 cr., I. Domșa 30 cr., I. Sava 60 cr., I. Dumitrean 40 cr., N. Tomuș 50 cr., I. Ciobota 60 cr., I. Totoian 80 cr., Molnar S. 70 cr., Cz. Robert 40 cr., I. Medrea 40 cr., Aur. P. Bota 70 cr., S. Andreiu 70 cr., Avram O. 70 cr., G. Totoian 1 fl., Hada Nic. 50 cr., Petru Pop jude regesc din Brașov 5 fl., P. Bota 1 fl. — *Venitul curat a fost 33 fl.*

Dee Dumneșu, ca și alte comune române să facă în tot anul măcar odată cum a făcut acesta, ca să aibă și poporul ocaziune de a vedea, ce pot să facă fiii lor.

Unul din cei de față.

Corpul învățătoresc din Prejmer invită la petrecerea cu joc, variată cu cântări și declamațiuni, a tinerimei române de acolo. Petrecerea se va ține în sala otelului mare Duminecă în 30 Ian. v. (11 Febr. n.) Venitul curat e destinat pentru scopuri de binefacere. Intrarea 30 cr.

Inteligenta română din Șercăița și Bucium va arangia o producțiune teatrală-declamatorică Duminecă în 30 Ianuarie v. (11 Febr. n.) în localitatea școlii române din Șercăița. Intrarea: de persoană 1 cor., de familie de 3 membri 2 cor. Venitul e destinat în favorul școlii române din Șercăița. Suprasolvirile și ofertele se vorchita pe cale publică.

Programa: I. „Sărăciă lucia“, comediă într'un act de Iosif Vulcan, jucată de d-l Leonte Dogariu, d-șora Aurelia Dobrin, d-nii Vis. Bica, Aurel Opris. — II. „Țiganul împărat“, anecdotă populară de Th. Speranță, delamațiune. — III. „Vlăduțul mamei“, comediă într'un act de I. Lupescu, jucată de d-nii Tr. Cerbu, Leonte Dogariu, Nic. Bărbat, d-na Maria bărbat, d-șora Aurelia Dobrin. — IV. „Nărodul și negustorul“, dialog de A. Pan, predat de d-nii: Vis. Bica și Aurel Opris.

Un nou cor.

Sân-Iacobul de Câmpia, 24 Ian. 1900.

De multe-ori am fost și noi, poporeni de aici, fericiți de a ceti câte-o corespondență în prețuita „Gazetă“, din cari s'a deșteptat și în noi simțământul și dorința de-a face cum fac și alți ai noștri, dărînda noastră multă vreme a rămas zadarnică, căci nu avea cine să ne deștepte.

În toamna anului 1899 însă ni-a adus Dumneșu în mijlocul nostru ca învățător pe d-l Ioan Dea, care încă dela început ne asigură, că dacă vom asculta de densusul și ne vom trimite copiii regulat la școală, ne va mântui de păcatul cel negru al rămănerii înapoi, și în viitorul ei va urma înaintare. Așa s'a și întâmplat. Noi trimițându-ne copiii la școală, densusul a lucrat din răspuțeri, și s'a trudit atât, până și-a ajuns scopul.

În s-ta serbătoare a Născerei Domnului, ne-a surprins și ni-a făcut o bucurie nespus de mare, arangînd un cor de școlari și adulți, cari au stors lacrimi de bucurie din ochii noștri, când am vădit că de frumos și înălțător de inimă seiu preamări prin cântări pe Dumneșu. Vădînd binele și înaintarea culturală, ce ni-o dăresce d-l învățător al nostru, ni-s'au umplut inimile de veselie și cu drag priveam și ne miram de istețimea și curajul copiilor noștri, cari până acum erau ca nișce pădureți. Și în ce timp scurt s'au schimbat și s'au prefăcut astfel incururile!

După slujba dumneșească mîngăiați și îndulciți la inimă, nu șoiam ce să facem de bucurie, ne-am decis căți-va frunțași împreună cu Senatul școlastic, să mulțămim bravului învățător, care mulțămită i-o aducem și pe calea publicității. Dea bunul Dumneșu, ca tinărul nostru învățător să pôtă și mai departe creșce pruncii noștri în cunoștințele laudei lui Dumneșu și iubirea cătră neam!

Sentinela.

Literatură.

Partea a VI-a Din Memoriul lui Iosif Sterca Șuluțiu de Cărpeniș, membru fondator și membru în comitetul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ etc. Sibiu, Tipografia lui W. Kraft 1899. Prin publicațiunea acesta — care se estinde pe 295 pagine, tipar condensat, volumul avînd format 8° mare — domnul Iosif Sterca Șuluțiu face un prețios serviciu literaturii noastre istorice. „Memoriul“ partea VI. care cuprinde 16 capitole, este o continuare a „Memoriului“ d-sale, din care 5 părți au apărut deja, și după cum se indică la finea lucrării de față, va urma și partea VII-a. Notăm, că broșura de față s'a publicat în 500 exemplare. Cei ce posed biografia lui Iancu, au neapărată trebuință de acest „Me-

moriu“. Prețul ei este 1 fl. 25 cr. exemplarul, plus 10 cr. porto. Se vinde la librăria W. Kraft în Sibiu. D-nul Șuluțiu dăruiesce 200 fl. din prețul broșurilor pentru „Casa națională“, ăr restul pentru alte scopuri filantropice. Recomandăm publicului nostru cu totă căldura acesta valorosă publicațiune.

Suspîn și zimbire. Sub titlu acesta a apărut în editura tipografiei d-lui Todoran din Gherla o carte de poezii și prosă, scrisă de d-l Antoniu Pop. Se pôte procura și dela tip. „A. Mureșianu“. Prețul 40 cr. (cu posta 43.)

A apărut: „Extras dîntarife de de postă și telegraf valabile dela 1 Ianuarie 1900“. Fiind tarifele anteriori în multe privințe esențial schimbate în urma introducerii valutei de corone, extrasul acesta e de cel mai mare folos pentru birouri și privați. Se pôte procura dela librăria arhidieceșană în Sibiu, cu prețul de 20 fl.

P O V E T E.

Auriturile pe lemn se pot curăți așa, ca să apară ca noue, decât se spală cu precauțiune cu apă de săpunele său cu spirt de salmiac; în cazul din urmă trebuie iute clătite cu apă curată. Auriturile afumate se pot bine curăți, decât se spală cu vinars (rachiū).

Contra durerii de gât este foarte bun ceaiul de frunze de jale (salbea), mestecat cu puțin oțet și miere. Din acesta apoi fiind căldicel, se face gargară de câte 20—30 ori pe zi.

Mijloce de a opri sângele din rană. 1) Se presară pe rană praf de cărbun de lemn, apoi se pune d'asupra vată și se legă, seu: 2) Se ia făină de grâu, amestecată cu sare de bucătăria, se presară pe rană și apoi se legă cu o cărpă, seu: 3) Se pune un strat mai gros de orez pisat și apoi se legă. Tôte aceste lecuri sunt bune, fără să fie periculoșe.

GLUME.

Strîns după regulament. — Bogatul Nathan s'a botezat și a primit numele Neuman. De-orece lui îi era de tot urit de numele său necreștin de mai înainte, porunci servitorului său să nu mai pomenescă numele

odată“, dîce un raport de p'atunci la p'arere cu drept, „n'a renunțat un popor așa de ușor la independența sa; Transvaalul de aici încolo a încetat de a esista“.

Cei ce vorbeau astfel, se aflau însă într'o rătăcire fatală.

(Va urma).

Poesii populare.

Culese din popor.

Sărac badeo de departe
Trimite-mi un pic de carte
Și mi-o scrie Vinerea,
Tocmai cum țî-e inima,
Mai doresci-mă ori ba?
De-i put-o scrie bine,
Să vești dorul dela mine,
Numai n'o pecetlui
Să mi-o pot badeo ceti,
Eu serile la lumină,
Dimineta prin grădină.

Fă-mă Dómne, ce mi-i face,
Fă-mă puiul cucului
Pe córnela plugului,
Să măi boii badiului,
Că badița-i tinerel
N'ascultă boii de el!

Trecui valea mort de sete,
Mă 'ntelnii cu două fete
Amendouș 'n haine noue.
Săruta-le-ași p'amendouș,
Dér pe una tot-déuna,
Că-i frumoșă ca și luna.

Vai de ala săracul
Care-i slugă la altul
Că multe rabdă bietul!
— Las' se rabde, decât șede,
Lumea-i mare și n'o vede!...

Mărta-m'aș, mărta
Cu suveica nu seiu da,
Cu badița seiu jucata,
Pita n'o seiu frămanta,
Pe lopată n'o seiu pune
De n'oi lega-o cu fune!

Tu, muiere, draga mea
Cănepă țî-am séménat
Bólă 'n ôse țî-am băgat.
— Măi, bărbate, dragul meu
De-ai fi tu bărbat cu milă
Țî-ai lua cósă pe mână
Și te-ai duce la luncuță,
La cănepa ai de vară
Și-ai tăia-o până 'n séră

Și-ai lega-o sârcinele
Cu ață și cu nuele,
Și-ai pune-o 'n pod pe cămară
Să se usce până 'n vară.
Ai, bărbate, patru boi
Hai la tîrg să vindem doi,
Să ne luăm haine noi,
Haine noi la amendoi.
— Tu, muiere, draga mea,
Ba d'eu io n'oi face așa,
Ce să dau pe „Rendea“-așa
Pentru biciul de curea.
— Măi, bărbate, dragul meu
Mare estî; puțin pricepl,
Etă ștréngul cât colea
Ia tu ștréngul și-l înodă
Și-l bagă să se înmôie
Că din mine faci găzdóie.

Mă dusei cu plugu 'n cóstă
Mă uitai după frumoșă,
Uitându-mă după dênșă
Mi s'a rupt plugul și bârsa.
Până le-am pus amendouș
Mi-s'a rupt grindeiu 'n două.
Când grindeiul l'am gătat
Boul mi-s'a sângerat.
Până l'am dessângerat,
Mi-a picat și celalalt

Și-am gătat-o de arat.
Măncă-ți-ași ochii, frumoșă,
Ce țî-ai pus pană 'n ferestă?
Trec feciorii p'acolea
Făcu-și trebă cu pana
Că li-e dragă frumoșă.

Mărta-m'aș se nu șed
Numai câmpul se nu-l vîd;
Câmpul se-l vadă bărbatul,
Eu se mătur, ș'astern patul,
Să'mi pun oglinda-n ferestă
Să vîd, bine-mi stă nevastă?

Lelea pune pânza vara
Ii măncă vermii mărjela,
Ardă-vé focul fuscui
Nu vé uități înapoi
Cum merg firele gunoii;
Ardă-mi-te fecul spată
Că faci pânța totă spartă;
Ardă-mi-vé focul ițe
Voi nu sunte-ți cu credință;
Ardă-te focul amnar
Ce stai tu ca și-un husariu
Nu te uiti coala la ólá
Cum jócă vermii mărjela,

Nathan. Intr'o di bogatul Neuman trimite pe servitor se se uite pe plate, ce se joca desera in teatrul german. Servitorul se intorce si insoiintza stapanului: „Neuman inte- leptul“.

Bine inteles. — O spele: (catra birtas) Deja acesta e a doua musca, pe care o prind din supa.

Birtasul: Nu cumva aveți lipsa de sita?

Dela bai a scris o dama barba- tului seu intr'o epistolă urmatorul pasagiu: „In ultima ta scrisore mi-ai trimis 200 fl. si 1000 de sarutari. Eu m'asi bucura forte, decă pe viitor mi-ai trimite mai bine mai pu- tine sarutari si mai mulți bani“.

MULTE SI DE TOTE.

Cum isi aseda paserile ouele in cuib?

Un invetat engles, cu numele Morris Gibbs, in urma mai multor probe, a con- statat, ca paserile tot-deuna isi aseda ouele in cuib astfel, ca intreg cuibul sa fie pe deplin folosit. Paserile, cari depun multe oue, le aseda in forma de cerc, cu capetele ouelor mai ascutite intorse inlauntru; alte paseri a caror oue sunt mai eliptice, le aseda unul langa altul cu fața mai lungă- reța. Decă cineva misca ouele din loc, in ziua următoare se pote vedea, ca erași sunt asedate cum au fost.

De când se numera timpul după minute și secunde?

Filosoful grec Hipparch (160—125 inainte de Christos), care este privit ca intemeiatorul astronomiei in Europa, a im- prumutat acesta metoda de-a socoti timpul mai intaiu vechilor Babiloneni.

Acestia au impartit ziua după mersul soarelui in 12 parti si noptea asemenea in 12 parti si au socotit fia-care din aceste 24 parti după pasi, anume cati pasi pote un om face in acel timp, in 60x60 parti.

Dupa aceea Klesibus din Alexandria a regulat prin inventiunea orologiului de apa orele neegale, ce le aveau Egiptenii, er invetatul arab Abu-Hassan (din vecul al 13-lea după Christos) a desvoltat mai de- parte sistemul egal al orelor, pe când im- partirea in 60 minute si 60 secunde s'a pastrat pana azi.

Cat mananca animalele?

Calul mananca intr'un an o cantitate de nutret de noua-ori mai grea, decă e el, vaca de-asemenea, boul de șese-ori, oia de-a- semenea de șese-ori mai mult cat cantă- resce ea.

Cucuruzul și industria

In timpul din urma intrebuintarea cu- curuzului in industria a luat un avent atat de mare, incat el se intrebuintza deja astazi la vre-o doua-zeci de fabricate de- cebite. Cucuruzul este o planta, care con- tine in trunchiul si fructul seu zahar, oleu, celuloza etc., adeca tot atatea materii, cari se intrebuintza in fabrici. Din cucuruz a inceput a se fabrica in timpul din urma zahar, oleu, turte, alcool si multe altele. El se foloseso la fabricatiunea berei, la fabricatiunea pelei artificiale, la a hartiei pentru inlocuirea paelor in saltele.

In timpul din urma a inceput a se intrebuinta cucuruzul si la fabricarea pra- fului de pusca fara fum, precum si a cau- ciucului. Pentru productiunea prafului fara fum se folosesce de cati-va ani regulat sute de mii de hectolitri alcool fabricat din cucuruz, ceea-ce nu pote ramane fara insemnata pentru agricultura. Tot asa, ba inca si mai insemnata promita a de- deveni fabricarea cauciucului, care va pre- tinde cantitati si mai mari de cucuruz.

Cu alte cuvinte, economii, cari se ocupă cu cultivarea cucuruzului, pot se se astepte la un viitor tot mai mare, caci cu- curuzul va incepe sa devina tot mai cautat.

CĂLINDARUL PLUGARULUI pe anul visect 1900.

se află de vëndare la

Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindăr au intrat in anul VIII-lea, format mare, și conține por- tretul forte bine reusit al lui Avram Iancu. Urméza apoi cronologia anu- lui 1900, regentul anului, inceputul anutimpurilor, serbatorile și alte zile schimbătoare, calculul serbatorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urméza ta- xele telegramelor, scrisorilor, pache- telor; competențele de timbre, mē- surile metrice, tērgurile corectate din Transilvania, Bănat, Tera un- gurésca și Bucovina. In partea li- terară găsim un interesant capi- tul privitor la inceperea rēsboului pentru neatarnare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poesia de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitol după Smiles- Schramm). Doina, In șanțuri (poesii) de G. Coșbuc etc. In partea hie- nică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce se facă pă- rinții, ca se-și ferésca copiii de or- biă; Cum se tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beuturile pentru copii? Urméza apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoii, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfeclele și apa de beut). La urmă mai multe povețe prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). Vēndē- torii primesc rabatul cuvenit.

POSTA REDACȚIUNEL.

D-lui G. P. in I. Anunțuri de logodne și cununii nu putem publica, decă numai decă se trimite inainte o taxa, in bani seu mărci postale de cel puțin 1 coronă.

D-lui I. P., Făgăraș. Cuvēntul „bolta“ „boltaș“ etc. este cuvēnt românesc (italienesc volta-bolta.) Prin urmare n'avem se ne ferim de intrebuintarea acestui cuvēnt, caci nu noi l'am luat dela Unguri, ci ei l'au luat dela noi. Spre orientare generală nu tre- buie se perdem din vedere constatările filo- logilor, după cari Unguri nu au in limba lor decă 105 de cuvinte proprii ale lor, tote celelalte sunt luate dela alte popore, mai ales dela Români, Slavi etc. Nu tre- buie deci se se credă, că decă un cuvēnt din limba noastră se află și in limba maghiară ar fi numai decă unguresc și din cauza asta se ne lăpédăm de el. Tăier (lat. talus) e cu- vēnt curat românesc și fac rău cei ce vor a-l scote din limbă inlocuindu-l cu „farfu- riă“ pe cuvēnt, că „tăier“ ar deriva dela ungurescul „tángyér“.

Călendarul săptămânei

IANUARIE. are 31 zile. GERAR.

Table with 3 columns: Zilele, Călend. Inl. v., Călend. Gregor. Rows include Dnm, Lun, Mar, Mer, Joi, Viner, Săm.

Cursul losurilor private

Table with 3 columns: Locul, Cursul, Valoarea. Rows include Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. de Danava, Insbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palfy, Crucea roșie austri., etc.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 26 Ianuarie 1900

Table with 3 columns: Măsura și greutatea, Calitatea, Valuta austr. kor. fil. Rows include H. l., Grâu cel mai frumos, Grâu mijlociu, Grâu mai slab, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta

din 24 Ian. n. 1900.

Table with 4 columns: Sămînțe, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 ch ogr., Prețul per 100 chigr. Rows include Grâu Bănățenesc, Grâu dela Tisa, Grâu de Pesta, etc.

Table with 4 columns: Sămînțe vechi ori nouă, soiul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chigr. Rows include Săcară, Orz, Orz de vinara, etc.

Table with 4 columns: Produsele div., Soiul, Cursul, Prețul pe 100 chiloграme. Rows include Sem. de trif., Luțernă ungar., Luțernă transilvană, etc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Ianuarie 1900.

Table with 2 columns: Instrumente financiare, Valoarea. Rows include Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Ianuarie 1900.

Table with 2 columns: Valoarea, Valoarea. Rows include Banca rom. Cump. 18.20 Vënd. 18.30, Argint român. Cump. 17.80 Vënd. 18.--, etc.

Bursa de București.

din 24 Ian. n. 1900.

Table with 4 columns: Valori, Do- bânză, Scad. cup., Cu- banii gata. Rows include Renta amortisabilă, Renta din 1893, Renta din 1894, etc.

SCOMPTURİ:

Table with 4 columns: Banca, Cursul, Valoarea. Rows include Banca naț. a Rom, Paris 90/0, Avansuri pe efecte, Peterseurg 100/0, etc.

Tērgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 23 Ian. de 17,209 capete, la 24 Ian. an intrat — capete și au eșit 255 capete rē- mănēnd la 25 Ian. un număr de 16,953 capete.

Se notéza marfa: ungurescă e veche grea dela 83—84 fil. marfa ungurescă tinără grea dela 89—90 fil. de mijloc dela 86—87 fil. ușoră dela 86—87 fil. — Sērbescă: grea 88—89 fil., de mijloc 87—88 fil. ușoră: 86—87 fil. kilogramul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Am onore a face cunoscut on. public, că dau instrucție în a desemna tipare în croit și în cusut de rochii, și anume: după sistemul patentat al lui Adolf Wilhelm Schak, pe care îl și represent pentru Ungaria. Tot-odata 'mi iau asupra'mi confecționarea de diferite toalete de dame pe care le voi executa cu multă acurateță și conscientiositate. Avisez On. Dame, că frisez după moda cea mai nouă, atât la mine acasă, cât și in'afară.

Cu totă stima

Maria Kucsera

333.1—5 Strada Castelului nr. 57.

De vëndare

36 porci grași a 28 cr. chilogr. se pot campera numai decă dela subscrisul Dionisiu Simon proprietar Sängeorgiul de Cămpie (Mező-Szt.-György) (Ctuel Cojoceni) u. p. Uzdí-Szt.-Péter.

